

GROEN SALLAND

agrarische natuurvereniging

Secretariaat: Boxbergerweg 34, 8124 PB Wesepe
groensalland@kpnmail.nl – www.groensalland.nl

September 2014
Jaargang 9, nummer 2

NIEUWSBRIEF

Najaar 2014

Bestuur ANV Groen Salland:

- ❖ Herman Menkveld, Olst, voorzitter
tel. 06-20559963
- ❖ Hans van Zaaijen, Olst, secretaris
tel. 0570-593197
- ❖ Teun van der Vegt, Mariënheem, penningmeester
tel. 06-22160775
- ❖ Anton Koot, Wesepe
tel. 06-51404325
- ❖ Anke Klein Lebbink, Deventer
tel. 0570-653591
- ❖ Rick Wijnberg, Raalte
tel. 06-29488564
- ❖ Gerard Willemsen, Wesepe, adviseur – Groengroep
tel. 06-21965983

Kom naar de **Salland Natuur Fair**

14 september

Landgoed Groot Zwaaftink, Heeten

Op zondag 14 september vindt op landgoed Groot Zwaaftink tussen Raalte en Heeten weer de Salland Natuur Fair plaats. Er is veel te doen, zowel voor volwassenen als voor kinderen, zoals: nestkastjes timmeren, een workshop natuurverhalen volgen, een insectenhotel maken, een ritje op een paard of pony maken en nog veel meer! Lees verder op pagina 4.

Bij inlevering van onderstaande bon ontvangt u 1 euro korting op de toegangsprijs.

€ 1,00 KORTING

OP DE TOEGANG VAN DE SALLAND NATUUR FAIR
LANDGOED GROOT ZWAAFTINK, HEETEN

Max. 2 personen per coupon / Alleen geldig op 14-09-2014
Coupon is niet inwisselbaar voor geld

Van de voorzitter

Herman Menkveld

Beste ANV-leden,

In onze vorige nieuwsbrief heb ik de vorming van collectieven al even aangestipt. Deze collectieven worden opgericht in het kader van het nieuwe agrarische natuurbeheer dat met ingang van 2016 van start gaat.

Collectief Midden-Overijssel

Het is de bedoeling dat de verschillende ANV's gaan samenwerken in collectieven zonder overigens hun zelfstandigheid te verliezen. Het weidevogelbeheer en het botanisch en landschapsbeheer blijft de ANV dus gewoon doen. Er is wel een eis dat dit efficiënter gebeurt. Ook gaan de geldstromen in de toekomst anders lopen. In Overijssel zullen drie collectieven worden opgericht, nl. de Kop van Overijssel, Midden-Overijssel en Noord-Oost Twente. De ANV Groen Salland gaat deel uitmaken van het collectief Midden-Overijssel.

Kennismaking

Intussen is er een eerste uitgebreide kennismaking geweest binnen het collectief Midden-Overijssel en is een dagelijks bestuur gevormd waarin alle betrokken ANV's (Ommer Marke, Grutto, Hooltwark, Land &

Schap, Landschapsfonds Enschede, Reggestreek, SVP Hardenberg en Groen Salland) zijn vertegenwoordigd. Men heeft mij verzocht om het voorzitterschap van het collectief Midden-Overijssel op me te nemen. Ik heb aan dat verzoek voldaan.

Eén van de eerste taken die het collectief moet uitvoeren is het maken van een zogenaamde kanskaart: waar is agrarisch beheer in de afgelopen jaren succesvol geweest, waar niet en waar liggen mogelijk nog kansen/witte vlekken? We hebben als bestuur inmiddels een eerste voorlopige schets gemaakt en bespreken die in het collectief.

Bijeenkomst

We achten het van groot belang om de kanskaart met onze achterban (ANV-leden en andere betrokkenen) te delen en daarom zijn we een bijeenkomst aan het voorbereiden die op korte termijn zal plaatsvinden. Wij hechten aan een zo groot mogelijk draagvlak voor het toekomstig agrarisch natuurbeheer in Salland. Over deze bijeenkomst wordt u zo spoedig mogelijk nader geïnformeerd.

Nieuw bestuurslid

Sinds afgelopen zomer maakt *Rick Wijnberg* deel uit van het bestuur van de ANV Groen Salland. Rick is voor velen van u geen onbekende. Hij is al

jaren actief als weidevogelcoördinator in Schanebroek en Hellendoornsebroek. Rick, veel succes in je nieuwe functie!

Herman Menkveld,
voorzitter bestuur ANV Groen Salland

Nieuws over de **Weidevogels**

Recordjaar voor de Sallandse weidevogels!

Het weidevogelseizoen loopt op zijn eind. Tijd om de balans op te maken. Eind mei en begin juni zijn in het Schanebroek, Hellendoornsebroek en in het Lierderbroek de jaarlijkse kuikentellingen gehouden. Door het tellen van alarmerende ouderparen kan een inschatting worden gemaakt van het succespercentage van de weidevogels. De tellingen hebben uitgewezen dat we te maken hebben met een goed jaar, en zelfs een recordjaar in het Schanebroek en Hellendoornsebroek. In dit gebied liepen tijdens de telling maar liefst 240 paren weidevogels met jongen rond, waarvan zelfs 75 paartjes grutto's! Dit komt neer op een slagingspercentage van ruim 80%.

Veel van deze kuikens liepen in de speciale kruidenrijke percelen. Dit zijn agrarische percelen die door de boeren deels met subsidie worden beheerd, speciaal voor weidevogels. Een goed jaar waren we ook wel nodig in dit gebied. Het jaar 2013 kende hier namelijk zijn dieptepunt met helaas maar 119 succesvolle paren (= 36%).

Ook het Lierderbroek is dit jaar erg succesvol met onder andere meer dan 100 paar broedende grutto's,

Jonge grutto

35 paar broedende tureluurs en 12 paar broedende wulpen. Intensieve samenwerking tussen boeren en natuurpartijen als Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en Waterschap Groot Salland heeft ervoor gezorgd dat het waterpeil omhoog is gebracht en dat er stukken plasdras (laagstaand water) ontwikkeld zijn. Hier vinden vele vogels hun voedsel.

Naast de bekende weidevogels als Kievit, grutto, tureluur, wulp en scholekster broeden er in beide gebieden ook bedreigde soorten zoals de gele kwikstaart, de roodborsttapuit, de patrijs, de kwartel en diverse soorten eenden.

Succesfactoren

Dat de weidevogels dit jaar zo succesvol zijn heeft te maken met verschillende factoren. Allereerst de ideale weersomstandigheden: vooral nat en toch veel zon. Daarnaast hebben we dit jaar in mindere mate last gehad van predatie. Dit is te danken aan de intensievere jacht door de lokale

wildbeheerseenheden, maar ook aan de zachte winter waardoor er een hoge muizenstand is. Hier profiteren marters en vossen van en daardoor blijven de weidevogels gespaard.

Inspanning boeren

Ook de vele inspanningen van de betrokken boeren hebben bijgedragen aan de goede resultaten. Er zijn dit jaar bij de eerste maaironde vele nesten gespaard en er zijn ruime pollen gras rondom de nesten blijven staan. Tevens zijn er door de boeren bij de tweede maaironde

vele jonge kuikens gevangen en in kruidenrijke percelen - die pas halverwege juni gemaaid worden - weer vrijgelaten.

Laten we hopen dat volgend jaar veel van deze jonge kuikens als volwassen vogels terugkeren naar het Sallandse land en dat we er dan opnieuw van kunnen genieten!

Meer informatie is te vinden op de website van de ANV Groen Salland: www.groensalland.nl.

Rick Wijnberg

Kom naar de **Salland Natuur Fair**

14 september

Landgoed Groot Zwaaftink, Heeten

Op zondag 14 september vindt op landgoed Groot Zwaaftink tussen Raalte en Heeten de 16e editie plaats van de Salland Natuur Fair plaats. Ontdek het leven onder water, timmer je eigen nestkast, volg een workshop natuurverhalen of maak je eigen insectenhotel. Proef je eigen gemaakte jam op je vers gebakken broodje of maak een ritje op paard of pony! Ooit gehoord van een alpaca? Of oog in oog gestaan met een Brandrood rund? Op 14 september is het mogelijk.

Naast natuureducatie richt de Salland Natuur Fair zich dit jaar extra op duurzaamheid. Met een plein vol met duurzame bedrijven en stichtingen met o.a. zonne-energie, windenergie of groene daken, denken wij aan de groene toekomst. Ook worden er weer diverse oude ambachten gedemonstreerd en is er een bijna 30 meter lang blote-voeten-pad.

Het wordt zeker een onvergetelijke ervaring. Kom ook! Met de speciale bon op pagina 1 ontvangt u 1 euro korting op de toegangsprijs. Het volledige programma is te vinden op: www.sallandnatuurfair.nl.

De Groengroep

Het einde van de zomer nadert. Meestal is dat voor de Groengroep een tijd van offertes en plannen maken voor het najaar en de komende winter. De zagen hebben de afgelopen tijd echter niet stilgestaan.

Ruilverkaveling

Voor de landinrichting Olst-Wesepe voeren we al diverse kavelaanvaardingswerkzaamheden uit. Na lange voorbereidingen is de kavelovergang op 1 januari 2015 een feit. Veel nieuwe eigenaren hebben wensen omtrent de inrichting van hun nieuwe en veelal grotere huiskavels. Het betreft dan vaak singels, knotwilgen of andere bomen die men graag op een andere plek wil hebben. Een en ander wordt gecombineerd met de aanleg van diverse natuurgebieden en waterbergingen door Waterschap Groot Salland. Gronden worden op sommige locaties afgegraven en op andere plekken opgehoogd en daar waar mogelijk wordt al een begin gemaakt met de werkzaamheden. Voor de Groengroep betekent dit: bomen zagen, het opruimen van soms geheel verwilderde perceeltjes of randen en grondbewerking. Het is echter altijd maatwerk omdat aanliggende percelen nog vaak volop in gebruik zijn. Snel schakelen is dan een must, zeker wanneer je ook nog eens te maken krijgt met overvloedige regen en natte percelen.

De Groengroep heeft een goede relatie met de ruilverkavelingscommissie en de boeren in het veld. Bovendien verliezen we nooit ons boerenverstand en houden we de landschapswaarden goed in het oog. Hoogwaardige landschapselementen blijven hoogwaardige elementen, ook hier geldt maatwerk.

Voor een aantal rood-voor-rood-projecten, zowel agrarisch als bedrijven in het buitengebied, zijn we met inrichtingswerkzaamheden bezig. Ook hier begint het eerst met zagen om vervolgens komende herfst inheemse en landschappelijke beplanting aan te leggen. Dit zijn meestal aanvullende verplichte beplantingsplannen om de woningen zo goed mogelijk in het omringende landschap in te passen.

Poel opschonen

Vrijgezette poel Hoenlo

Voor verzekeringsmaatschappij ASR hebben we op landgoed Hoenlo in Olst een grote poel opgeschoond. De poel was afgelopen winter al vrijgezet, om te zorgen voor meer lichtinval.

Augustus is de beste tijd om poelen uit te baggeren. Kikkers kunnen dan goed overleven en de rest van flora en fauna ondervindt dan weinig overlast. Bovendien staat het water meestal erg laag, zodat de rupskraan gemakkelijker grond en bagger kan verplaatsen.

De poel wordt uitgebaggerd

De bagger is uitgereden over een perceel van een aanliggende boerderij. Daar kan het vervolgens uitlekken en inzakken, waarna het een aantal keren wordt omgezet. Het hout wordt geklepeld of eruit gehaald en na een maand of vier wordt de dan mooie rulle grond met veel organisch materiaal erin uitgestrooid over een akker.

De bagger wordt uitgereden over een perceel

Offerte Stichting IJssellandschap

Voor Stichting IJssellandschap zijn we bezig met een offerte voor groot onderhoud langs perceel- en bosranden rondom de Oostersmaat in Lettele en Okkenbroek en voor percelen rondom Boxbergen. Boeren ondervinden nogal eens overlast van overhangende takken en dichtgroeïende greppels en sloten. Bovendien wordt met zo'n onderhoudsronde prunus weggezaagd, worden overstaanders weer vrijgezet en vindt er een natuurlijke verjonging plaats. Dit komt de variatie en flora/fauna ten goede. Het hout dat hierbij vrijkomt zal voornamelijk versnipperd worden en uiteindelijk bij één van onze biomassaklanten verstoekt worden in een kachel.

Zo worden er steeds meer mensen warm van ons werk!

*Gerard Willemsen,
coördinator Groengroep*

Coöperatie Biomassalland www.biomassalland.nl

Biomassalland verwarmt Muziekwijk Zwolle

Afgelopen zomer is Biomassalland gestart met het leveren van Sallandse houtsnippers aan de biomassaketel van Cogas Duurzaam in Zwolle.

Behuizing biomassaketel Cogas Zwolle

De installatie voorziet de Muziekwijk van duurzame warmte. Biomassalland zal als onderdeel van een langjarig contract een deel van de jaarlijks benodigde snippers leveren, waarmee zo'n 300 woningen worden verwarmd. De installatie draait inmiddels naar volle tevredenheid op het lokale hout. Het Sallandse landschap profiteert doordat de inkomsten uit de leveringen weer benut kunnen worden voor onderhoud en aanleg van landschapselementen.

Korte-omloopbos Wesepe groeit snel

Het korte-omloopbos dat afgelopen voorjaar is aangeplant bij de rotonde

aan de N348 in Wesepe presteert volgens verwachting. De groei van de speciale snelgroeïende wilgen en populieren gaat voorspoedig. Dit najaar zal als onderdeel van deze pilot een deel van de wilgen worden afgezet om een hoge bijgroei te bevorderen. Hiervoor zal Biomassalland een bijeenkomst organiseren voor geïnteresseerden. Het korte-omloopbos is een ideale manier om bijvoorbeeld braakliggende terreinen een nieuwe functie te geven. Ook voor waterbergingszones is het uitermate geschikt. De biomassa die cyclisch wordt geoogst wordt lokaal benut in biomassa-installaties en op termijn voor hoogwaardige doeleinden. De opbrengsten dragen bij aan rendabeler beheer.

Het snelgroeïende wilgenbos bij Wesepe